

Ko e faito'o lisdexamfetamine

(Pu'aki ko e 'lis-decks-am-feta-meen')

Fakatokanga'i ange

Ko e pepa fakamatala ko 'ení ma'a u ke ke lau hili hono 'oatu 'a e lisdexamfetamine.

Kuo 'oatu kia koe 'a e lisdexamfetamine ke faito'o 'aki 'a e attention deficit hyperactivity disorder (ADHD). 'E lava ke tokoni 'a e fo'i'akau ko 'ení ke fakamama'u ho'o tokangá, mapule'i ho'o lotopuná (impulses) mo ongo'i nonga ange.

Ko e faito'o ko 'ení ko ha konga pē ia 'e taha hono faito'o 'a e ADHD pe a 'oku ngāue lelei taha 'i he taimi 'oku fakataha'i ai mo e ngaahi tō'onga mo'ui lelei mo e ngaahi liliu ki he 'ulungaangá.

Ko e kamata hono faka'aonga'i 'o e lisdexamfetamine

'E kamata si'isi'i pē 'a e lahi (low dose) 'o e faito'o 'e 'oatu kiate koe 'e ho'o kautaha ngāue ki he mo'ui lelei. Te nau ala fakalahi ia, makatu'unga 'i he tu'unga lelei 'o e ngāue 'a e faito'o mo hano fa'ahinga ola tamaki.

'E fiema'u ke fakahoko ma'u pē hao sivi, 'o fa'a fakamāhina 6 ke vakai'i pe 'oku ngāue lelei 'a e faito'o pea mo fiema'u ha fa'ahinga liliu ki ai.

Founga hono folo 'o e lisdexamfetamine

Folo 'a e fo'i'akaú 'aki ha ipu vai, lolotonga 'a e ta'utú pe tu'ú. 'Oua 'e ngau pe momosi ia.

Kapau 'oku faingata'a ho'o folo:

- Fakaava 'a e fo'i'akaú pea hua'i 'a e faito'o 'i lotó ki ha ipu vai pe huhu'a'i fua'i'akau. Heu ke vaia pea inu leva ia.
- Pe, fakaava 'a e fo'i'akaú pea hua'i 'a e faito'o 'i lotó ki ha yoghurt. Kai kotoa leva ia.

Founga hono folo 'o e lisdexamfetamine

'Oku folo TU'O TAHĀ pē 'i he 'aho he ko e faito'o 'oku ngāue taimi lōloa.

- 'Oua 'e folo ia 'i he houa efiafí pe mamalu 'a e po'ulí, he te ne ala fakatupu ke faingata'a ki he mohé.
- Kapau 'e ngalo 'ia koe ke folo 'i hono taimi angamahení, 'oua 'e folo ia. 'OUA 'aupito 'e folo ua (two doses) ia 'i ha fo'i taimi 'e taha.

'Oku hiki atu 'a e ngaahi ola tamaki (side effects) angamahení mo fakatu'utāmakí 'i he peesi hono hokó

Fakahā ki ho'o ngaahi kautaha ngāue ki he mo'ui leleí 'okú ke folo 'a e lisdexamfetamine

Vakai'i ma'u pē pe 'oku malu mo hao ke folo ha fa'ahinga fo'i'akau fo'ou pe heepi (herbal supplements). 'E lava ke uesia 'e he ngaahi fo'i'akau 'e ni'ihi 'a e lisdexamfetamine.

Fakahā atu ki ho'o kautaha ngāue ki he mo'ui leleí kapau te ke feitama, feinga ke feitama pe kamata fakahuhu.

Talanoa ki ho'o kautaha ngāue ki he mo'ui leleí kimu'a ke ke ta'ofi hono folo 'a e lisdexamfetamine. 'E lava ke fakatupu 'e hono ta'ofi fakatu'upakeé ha ngaahi ola tamaki.

MAHU'INGA

'Oku 'oatu 'a e faito'ó ma'á u tokotaha pē.
'Oua 'e toe 'oange ia ki ha tokotaha kehe.

Tauhi ho'o lisdexamfetamine 'i ha feitu'u malu ke 'oua 'aupito 'e a'u ki ai 'a e fānaú pe fanga monumanu tauhí.

'Oku 'i he lau'i tohi fakamatala ko 'ení ha fakamatala nounou. Ki ha fakamatala lahi ange, vakai ki he www.healthify.nz/lisdexamfetamine

Ko e faito'o kotoa pē 'oku 'i ai honau ngaahi ola tamaki

'E lava ke fakatupu 'e he lisdexamfetamine ha ngaahi ola tamaki, neongo 'oku 'ikai ke ma'u ia 'e he tokotaha kotoa pē.

Ngaahi ola tamaki angamahení

'Oku fa'a tō ma'ama'a pē pea mole atu hili ha ngaahi taimi 'a e ngaahi me'á ni. Talanoa ki ho'o kautaha ngāue ki he mo'ui leleí kapau 'oku fakatupu 'e he ngaahi ola tamaki ko 'ení ha ngaahi palopalema pe 'ikai ke nau mole atu:

- faingata'a ke mohe
- langa kete, faingata'a e tu'u mama'ó, fakalele
- langa 'ulu
- loto hoha'a
- ta'eta'efiekai (te ke ala ongo'i 'oku 'ikai ke ke fie kai).

Ngaahi ola tamaki 'oku fakatu'utāmakí

Fetu'utaki ki ho'o kautaha ngāue ki he mo'ui leleí pe **Healthline** 'i he fika **0800 611 116** 'i he taimi pē ko iá kapau te ke fakatokanga'i 'a e ngaahi ola tamaki ko 'ení:

- 'Ite'ita, houtamaki (aggression), feliliuaki 'a e ongó (mood), ongo'i ke ke fakalavea'i koe pe ni'ihi kehé
- Fakatu'upakē 'a e 'ikai ke mapule'i ha ngaahi fo'i lea pe ko e nga'unu holó
- Langa 'a e fatafatá, pongia, mamatea pe mahuhuhuhu ho ongo nimá pe va'é.